

2015-10-23

Avdelningen för ekonomi och styrning
Lena Langlet

Motion 76 - Motion om att SKL ska utreda om politiska beslut i landsting och kommuner tas enligt vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Beslut

Styrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motion 76 Motion om att SKL ska utreda om politiska beslut i landsting och kommuner tas enligt vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Motionen

Matz Dovstrand (SD), Västra Götalands län, har i motion 76 föreslagit **att** Sveriges Kommuner och Landsting utreder i vilken utsträckning evidensbaserade politiska beslut tas i våra kommuner och landsting, samt **att** Sveriges Kommuner och Landsting undersöker vilka åtgärder som faktiskt fungerar.

Styrelsen

Styrelsen konstaterar att det är av vikt att kommuner och landstings verksamhet bedrivs utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Tjänstepersoner i dess olika professionella roller är den avgörande faktorn för detta. Inför politiska beslutsbereds ärenden av tjänstepersoner. De förtroendevalda måste kunna lita på att underlag som tas fram av tjänstepersonerna är evidensbaserade men också tar hänsyn till rådande lagstiftning, konventioner och politiska uppdrag.

Politiska beslut baseras på tjänstepersoners faktaunderlag men måste också ta hänsyn till samhällsutveckling, medborgarnas värderingar och partiernas ideologier och program. Själva kärnan i demokratin bygger på oberoende partier som väljs att leda kommuner, landsting och regioner och där utgångspunkten för beslut grundar sig på mer än de faktaunderlag som tjänstepersoner tar fram.

Utifrån detta finns liten relevans för Sveriges Kommuner och Landsting att utreda i vilken utsträckning politiska beslut tas utifrån evidens i kommuner och landsting samt utifrån detta undersöka vilka åtgärder som fungerar.

Motion om att SKL ska utreda om politiska beslut i landsting och kommuner tas enligt vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Bakgrund

I patientsäkerhetslagen står det inskrivet att "hälso- och sjukvårdspersonalen ska utföra sitt arbete i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet."

I skollagen finns formuleringen "Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet."

SKL har mängder av anvisningar om så kallad evidensbaserad (=enligt vetenskap och beprövad erfarenhet) praktik inom tex socialtjänsten.

Men trots att en enskild läkares eller sjuksköterskas felbeslut kan ha nog så skadliga konsekvenser, förbleknar de i jämförelse med konsekvenserna av politiska felbeslut, som kan drabba hundratusentals patienter.

Politiska beslut borde fattas på basis av evidens snarare än andra grunder. Med den term som blivit gängse internationellt måste alla politiska beslut vara evidensbaserade. Dessvärre är det knappast så i dag. Exempelvis har flera studier visat att samhällsekonomiskt lönsamma infrastrukturprojekt inte har större sannolikhet att genomföras än mindre lönsamma.

För det första krävs det att den kunskap vi redan har faktiskt används. Det får inte vara så att politiker av ideologiska eller populistiska skäl bortser från kunskap som forskare och myndigheter har inhämtat.

För det andra måste man undersöka vilka åtgärder som faktiskt fungerar på ett mer systematiskt sätt. Det finns många olika sätt att samla in kunskap på, men alla är inte lika bra. Bland grupper som arbetar med evidensbaserad policy, såsom brittiska What Works Network och amerikanska Coalition For Evidence-Based Policy, brukar man särskilt framhålla kraften i randomiserade kontrollstudier, som blivit standard inom den så kallade evidensbaserade medicinen.

Hur hanteras dessa frågor inom våra kommuner och landsting idag? Kan vi bli bättre både på att använda kunskap vi har. Kan vi bättre undersöka vilka åtgärder som faktiskt fungerar? Värt att notera är att det här inte handlar om att bedöma politiken eller ideologin i sig utan hur de politiska besluten bäst kan utföras för att nå uppsatta mål.

Bara att en diskussion förs om detta ämne kommer att skapa bättre politiska beslut.

Ett problem i sammanhanget är givetvis styrda vetenskapliga undersökningar. Det borde finnas metoder att gallra ut dessa.

Bedömning

SKL bör göra en utredning om i vilken grad evidensbaserade politiska beslut tas samt även om tillräckliga undersökningar görs av vilka åtgärder som faktiskt fungerar.

Yrkande

Jag föreslår att kongressen beslutar

att Sveriges Kommuner och Landsting utreder i vilken utsträckning evidensbaserade politiska beslut tas i våra kommuner och landsting

att Sveriges Kommuner och Landsting undersöker om våra kommuner och landsting bättre kan undersöka vilka åtgärder som faktiskt fungerar.

Matz Dovstrand (SD), ombud för Västra Götalands län